

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Tractatus Practicus De Casibus Summo Pontifici, Episcopis, Et Praelatis Religionum Reservatis

Kiene, Johann Georg

Constantiae, 1629

Caput II. De Apostasia à Religione & furtiuâ Monasterij egressione.

urn:nbn:de:hbz:466:1-42214

Caput II.

De Apostasia à Reli-
gione, & furtiva Cano-
bij egressione.

Synopsis.

- I. Apostasia quid sit?
- II. Apostasia reservata.
- III. Dimissio habitus.
- IV. Egressio sine licentia.
- V. Quenam egressio reservetur?
- VI. Requisitio fugitivorum.
- VII. Silentium defectuum.
- VIII. Furtiva nocturna egressio.
- IX. Egressio furtiva etiam Prelatis prohibetur.
- X. Egressio de die.

I. Apostasia à Religione est di-
aut retrocessio ab eadem animo

L 3

non

non reuertendi ad institutum Religiosum. *Dominicus Bannes* 22. q. 12. a. 1. *Conclus. 1. refert ex S. Tho. 22. q. cit. triplicem Apostasiam* 1. A fide, de qua supra 2. Ab Obedientia, dum quis se rebellem exhibet Superiori contumacemque ad parendum 3. A Religione, cum Religiosus non rediturus ad Religionem septa Monasterii seu Conuentus egreditur.

II. Quicumque Religiosus sine sui Prælati licentia à Religione discedit nunquam rediturus, etiamsi habitum retineat, aut illum dimittendi animum non habeat, est Apostata & casum reseruatum [A] non tamen excommunicationem vllam iuris incidit [B]

[A] *Bannes cit. concl. 2. cum Caiet. Sylu. v. Apostasia §. 9. quod talis se obedientia subtrahat & votum Paupertatis (eo quod nolit dicitur*

lit dicitur

lit dispensare bona temporalia ad
Praelati arbitrium) excutiat, sine
quibus status Religiosus nequit
consistere, adeoque tanquam apo-
stata à Religione recedit [B] ut
idem bene contra citatos docet
quod nulla alia contra Apostatas
extet de iure lata excommuni-
catio, quam in Cap. ut pericu-
losa. Nec Clerici vel Monachi in
E. qua tantum eos Religiosos con-
stringit, qui temerè habitum di-
mittunt, nisi fortè ex priuatis
Constitutionibus adiciatur ali-
qua censura, sicut colligi videtur
ex Statutis S. Ord: Præm: dist. 3.
c. 10. de Apostatis, ubi tam Ca-
nonici quam Conuersi Apostata
à reliquis tanquam excommuni-
cati vitari & suscipi iubentur, si
intra 40. dies redierint. Vide de
his & similibus Monasticis Ex-
communicationibus Iulium Nigro.
in Reg. ib. commu. qua non priuant,

vti Ecclesiastica solent, internâ vllâ
 communione spirituali, sed tantum
 externâ aliqua communione v. g.
 mensæ, conuictus colloqui.

III. Qui habitum temerè dimittunt [A] aut dolosè malitiosè que occultant [B] vel alium assumunt [C] vt occultata persona, vel non cognoscantur, cuius Religionis sint, vel liberè vagentur etiam animo redeundi ad Religionem, est excommunicatus: Non tamen Apostata [D].

[A] Ex cit. Cap. vt periculosa. Temeraria habitus dimissio ab arbitrio viri prudentis & consuetudine cuiusq; Religionis metienda vel scandalo & dimittentis intentione. [B] Occultatio equipollet dimissioni, quod signum formale dimittatur per quod Religio à Religione distinguitur nisi forte à circumstantibus, cuius Ordinis sit Religiosus facile cognoscatur. Permittit.

t. t. w.

titur quandoq, uti ex Cap. *Deus*
qui. De vita & honestate Clericorū
 ad vitandum scandalum, vitæ peri-
 culum, aliq, de causa rationa-
 bili, ut intus solum & non ex-
 trinsecus deseratur habitus. *Sayr.*
cit. c. 33. n. 9. quæ omnia in Con-
fessione necessario exprimenda [C]
Bannes cit. dub. 2. Concl. 2. [D]
 quod habeat animum redeundi seu
 repetendi Religionem. *Etsi aliqui*
doceant sufficere ad Apostasiā per
2. v. g. annos deserto habitu Reli-
gionis etiam manente redeundi
Sententia, in seculo vivere.

IV. *Etsi Religiosus Monasterio*
 absque licentia excedens habitu
 retento temerè & animo vagandi,
 rediturus tamen, peccet morta-
 liter aduersus obedientiā sui præ-
 lati, quam solemniter vouit, quæ
 est res grauissima in Religione,
 non tamèn efficitur apostata aut
 excommunicatus. *Ban. cit. concl.*

L. 5 §. Huius-

5. Huiusmodi enim clancularius recessus plerumque grauiter à Superiore v. g. Vicario Prouinciae castigatur, tametsi fiat propter austeritatem aut vim illatam, quod ex eo magna turbatio & inter Religiosos graue scandalum sequatur. Et suffragatur *Conc. Trid. sess. 25. c. 4.* Prohibitio ne Regulares à suis Conuentibus etiam prætectu ad Superiores suos accedendi: Qui verò sine mandato in scriptis obtento fuerint reperti ab Ordinariis locorum (Visitatoribus, Vicariis) tanquam desertores sui instituti puniantur; quapropter non licet Religioso v. g. ad Prouincialem Vicarium sine Prelati proprii facultate confugere, nisi forte iniquissimè denegetur. *Quaratione Canonibus Paemonstratensis male à suo Prelato tractatum ad Superiores*

periores queas appellare habetur dist. 4. c. 18. de Appellationibus, & vide Sayr. clavi Regia lib. 12. Cap. XVII. n. 37. sum. Nau Consil. 3o de sententia & re indicata. Roderico 1. 1. q. 29. a. 2. fusc profectentem quomodo citra excommunicationis lata sententia & Papa reservata, quam Gregorius 13. in Const. Quoniam nostro pastoralis: imposuit Minoribus ad Tribunalia secularia appellandis, & ad ea temere confugientibus, Regulares iniuste gravati qua ad immediatos Superiores, qua ad Sum. Pontificem seu Ordinis Protectorem aut saltem per modum simplicis querelae possint recurrere.

V. Etiam si Religiosus deliberato animo apostatandi habitum abiciat & saecularem inducat

indutus accingat se ad iter omnia
 tentet vt egredi septa Monasterii
 possit, & de facto nõ egreditur, vel
 quia pænitudine ductus volunta-
 tem mutauit, vel à vigiliis impedi-
 tus aut quocunque tandem modo
 passus fuerit remorã aut vim, sim-
 pliciter non est apostata nec cri-
 men reseruatum commisit. *Suar. t.*
4. de Virtute & statu Religionis l. 2. c.
18. n. 4. quod non consummarit
 actum sub reseruacione à Clemen-
 te 8. prohibitum, idest egressio-
 nem extra septa Monasterii sine
 qua vel non fuit perfecta iniuria
 Religioni illata, ita vt non verge-
 ret in eiusdem infamiam vel certè
 ante huiusmodi egressionem non
 fuit consummata apostasia, licet
 grauitè peccarit.

VI. Collige 1. Eiectos & præci-
 puè fugitiuos teneri ad reditum
 maxime si à suis superioribus
 requirantur, *inxta, Cap. ult. n.º*
Religiosi.

Religiosi, de Regularibus & tran-
seuntibus ad Religionem: in quo
præcipitur Abbatibus secundum
Conc: Lateranense sub Innocentio 3.
c. 2. fugitivos & eictos de ordine
annuatim sollicitè (nisi aliam
Religionem eictus acceptarit)
requirere, & reuerti contem-
nentes excommunicatione feri-
re, & vti excommunicatos à Præ-
latis Ecclesiarum denunciari, cu-
rare 2. Posse Religiosum ob gra-
ues causas à Religione expelli,
iuxta Regulam S. P: N. Augustini
& S. Benedicti c. 28. & c. Rescan-
da 24. q. 3. & dist. 3. c. 12. de
grauissima culpa statutorum no-
strorum: cuius ratio est, quod
satius sit perire vnum, quàm
vnitatem, & perquam mole-
stum foret Cænobiis huiusmodi
incorrigibiles perpetuò carceri
mancipatos alere, quandoque
etiam infecurum propter im-
por-

portunitatem verbi gratia amicorum &c.

VII. Collige 3. Nouitium in solemnibus votorum nuncupatione de impedimentis occultis legitimè interrogatum, si quod graue malitiosè subticuit, aut dolosè, posse à Religione expelli ob irritam Professionem. Dolus enim cum nemini fauere debeat, & Nouitius dolosè ad Professionem suscipiatur, eum Cœnobium vtputa deceptum retinere non constringitur. *Vide stat. dist. 1. c. 15. de Nouitiis 4.* Interdictum esse Prælati Religionum aliisque Regularibus, recipere ad hospitium, etiam ad modicum tempus Regulares ignotos sine patentibus litteris, siue ex eadem Prouincia veniant, siue ex diuersâ, & tam proprii quàm alieni Ordinis; alioqui recipi-
entes

entes incurrunt pœnas priuationis vocis actiuæ & pœsuiuæ, officiorum & inhabilitatis perpetuæ. Nec istorum vagantium excusationes sunt audiendæ, nimirum non potuisse prædictas parentes obtinere, quod propter grauamina illata ad Sedem Apostolicam, aut alios Superiores confugiant, nisi aliquorum testimonio fide digno constet de petita licentia & per Superiores denegata. Nec denique causa audienda priusquam se stiterint Congregationi super Regulares vel Protectori Ordinis. *Sixtus 5. in Const: De omnibus & Declarat. Ad Romanum à S. 9. Scertis Theorem: 3.*

VIII. Quæcunque furtiua
 [A] idest, occulta & nocturna
 extra septa Monasterii egressio,
 siue

siuè cum, siuè sine habitu, si letha-
liter illicita sit [B] & neuiquam
necessaria, fiatque inuito aut in-
scio Superiore, aut sine legitimo
eiusdem consensu: est casus re-
seruatus. *Suar. cit. n. 5. Cypr. lect.*
paren. 13. ad c. 7. Regula S. Fran-
cisci. fol. 610. & 62. [A] *Intellige*
quæ fiat in scio Superiore, & si aliis de
Conuentu non sit incognita, quod vel
nequiter conuineant, aut impedire ne-
queant, vel quod in ipso delicto par-
ticipent, siuè fiat per ordinariam por-
tam, siuè non [B] nisi probetur per
duos, aut tres testes fuisse iustam. A-
lioqui egressus debet esse lethalis aut
excessus grauis ratione scandali, finis,
operis.

I X. Omnibus tam Prælatiis,
Prioribus, Officialibus quàm Re-
ligiosis Conuentualibus egres-
sus nocturna, ac nocturna sub re-
seruatione interdicitur, si ni-
mirum fiat sine arbitris, causâ
iustâ.

iustâ, aut propter finem mortife-
rum, etiamsi criminis complices
aut alios confocios secum habe-
ant [A] præterea Religioso cuique
consentiente iniquè Prælato [B]

[A] *Etsi Prælati non habeat præ-
sentem Superiorem, nihilominus
isthæc egressio occulta arguitur,
quod fiat inuitis, vel Regulâ, Visitatore,
Generali vel etiam inuito Papâ [B] quod
huiusmodi licentia cum contra officium
Prælati, Dei & Religionis honorem pug-
net sit iniusta & nullius efficacia.*

X. Egressio de die facta, aut diei
crepusculo, licet furtiua sit & le-
thaliter mala, non reseruat: si-
cuti enim egressio nocturna nisi
sit furtiua, sic etiam egressio fur-
tiua, nisi sit nocturna non re-
seruat. *Suar cit. n. 6. ad
mentem Pontificis.*

Caput